

SAVONIA

Tarkistuslista opinnäytetyötä varten

Sekä ohjaajille että opiskelijoille

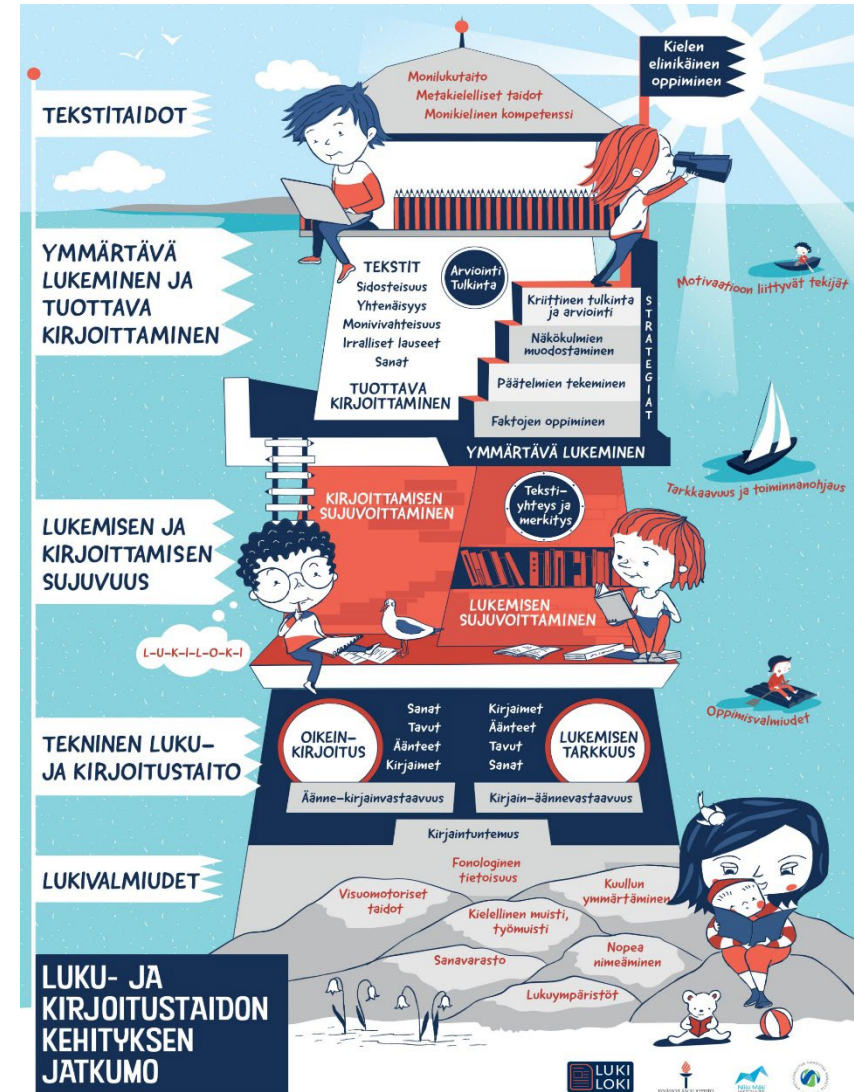
Nimiösivu ja tiivistelmä

Nimiösivu

- Vastaako raportointiohjeen muotoa?
- Työn nimi on lyhyt ja informatiivinen ja vastaa työn sisältöä.

Tiivistelmä

- Onko ohjeiden muodon mukainen?
- Onko mukana tarpeelliset asiasanat ja muut alkutiedot (työn aihe, menetelmät ja tulokset)?
- Onko ymmärrettävissä muusta tekstistä irrallisena?
- Onko aikamuoto oikea (imperfekti)?
- Onko persoona oikea (passiivi)? "Työssä tutkittiin"...jne.

Jäsentely ja sisällysluettelo

- Ovatko osat oikeassa järjestyksessä? Ehyt tarina?
- Onko sisällysluettelo ohjeen mallin mukainen?
- Syntyykö sisällysluettelon otsikoiden perusteella selkeä kuva johdonmukaisesti etenevästä tekstistä?
- Onko otsikoiden järjestys ja hierarkia looginen?
- Vastaako jokaisen luvun otsikko sen sisältöä?

Johdanto ja teoria

Johdanto

- Onko toimeksianto ja työn **tarkoitus** kuvattu täsmällisesti?
- Onko esitetty lopputulokselle asetetut **konkreettiset tavoitteet**?
- Ilmeneekö tutkimuksen rajaus selkeästi?

Teoria eli tietoperusta

- Onko teoriatausta riittävä ja asianmukainen?
- Onko teorian ja tutkittavan ongelman yhteys osoitettu?
- Onko teoriakirjallisuus ja lähde valittu kriittisesti?
- Onko tietolähteet merkitty raportointiohjeiden mukaan?

Menetelmä

Onko tutkimusmenetelmä työn kannalta olennainen?

Onko työn kulku selostettu riittävän tarkasti?

Onko aineisto kuvattu riittävän selkeästi?

Syvenyvä lukeminen vaatii aikaa ja harjoitusta

Tänä keväänä suomen kielen ja kirjallisuuden valtakunnallisen kokeen teki 16 prosenttia oppimäärää opiskelevista 9. luokan oppilaisista. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineen kokeen teki puolestaan 23 prosenttia oppiainetta opiskelevista oppilaista.

Peruskoulun valtakunnalliset kokeet antavat kattavasti tietoa osaamisesta ja ovat väline arvioinnin koko maan laajuiseen yhtenäistämiseen.

Suomen kielen ja kirjallisuuden valtakunnallinen koe jakautuu kahteen osaan, joista teksti- ja kielitietouden kokeessa osaamisen taso oli samansuuntaista kuin viime vuonna: yhteispistemäärä vastaa arvosanaa 7+. Oppilaiden osaamisessa ei ollut alueellisia eroja.

Teksti- ja kielitietouden kokeen neljästä eri osiosta 9.-luok-

kalaiset menestyivät parhaiten media ja viestintä -osuudessa. Huolestuttavaa on se, että oppilaiden osaaminen oli heikointa tehtävässä, jossa piti eritellä mielipidetestin rakennetta. Jos fakta ja mielipide sekoittuvat toisiinsa eikä argumentointia käsitetä, kriittinen lukutaito on heikkoa.

Tekstitaidon tehtävistä heikoimmat tulokset oppilaat saivat radiokatkelman sisällön ymmärtämistä mittaavassa tehtävässä. Kirjallisuusiiossa oppilaiden suoriutuminen oli koko kokeen heikointa. Osiossa oli muun muassa runontulkintaa.

Tulokset viittaavat siihen, että peruskoulun päättävien nuorten mekaaninen lukutaito on hyvällä tasolla mutta ymmärtävä lukutaito heikompaa ja tuottaa osalle nuorista suuria vaikeuk-

sia. Osa nuoristamme joutuu tyytymään sivustakatsojaksi yhteiskunnassamme, jos taito ymmärtää lukemaansa jää kovin heikoksi. Kriittistä lukutaitoa tarvitaan esimerkiksi internetin materiaalitulvan arviointiin.

Tänä vuonna hallitus suuntaa äidinkielen ja kirjallisuuden lisätunnit alakoulun ensimmäisille vuosiluokille. Olisi suotavaa, että seuraavassa uudistuksessa ymmärtävän lukutaidon ja kirjallisuuden osuutta vahvistetaan peruskoulun 5.-9. vuosiluokilla. Opettajien ammattitaitoa on ylläpidettävä täydennyskoulutuksen ja opettajankoulutukseen liittävä monilukutaidon ja kirjallisuuden opintoja.

Leija Kuuranhalla

Kirjoittaja on Äidinkielen opettajain liiton perusopetusryhmän puheenjohtaja.

Kaksikymmentä-
vuhdeksän kirjainta

Kyliltä asioille
taksilla

SUTKAUS

Kaapo luk.
totesi siihen.

SAVONIA

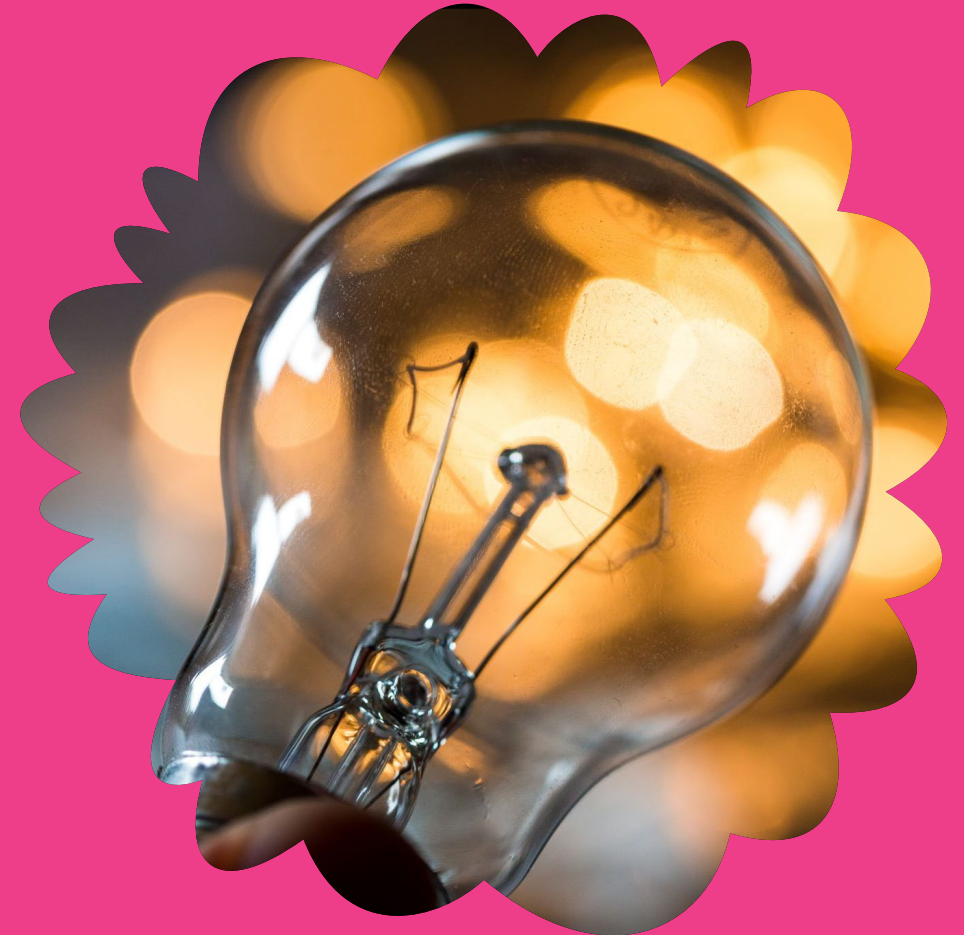
Tulokset ja johtopäätökset

Onko tulokset esitetty selkeästi?

Antavatko tulokset vastauksen esitettyihin ongelmiin?

Käykö tulosten luotettavuus selvästi ilmi?

Onko esitystapa puolueeton ja tarkka?

Lähteet, liitteet, taulukot ja kuvat

Tekstiviitteet ja lähdeluettelo

- Onko jokaisella tekstiviitteellä vastineensa lähdeluettelossa?
- Ovatko tekstiviitteet ohjeen- ja asianmukaiset?
- Onko lähdeluettelo ohjeen mukainen ja aakkosjärjestyksessä (Harvardin tyyli)?

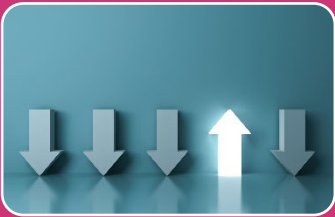
Liitteet

- Ovatko kaikki liitteet tarpeen?
- Onko liitteisiin viitattu tekstissä?
- Onko jokainen liite otsikoitu ja numeroitu?
- Onko liitteeseen merkitty mahdollinen lähde?

Taulukot ja kuvat

- Ovatko kaikki taulukot tarpeen?
- Onko taulukot ja kuvat numeroitu ja otsikoitu ohjeen mukaan?
- Onko taulukon otsikko ymmärrettävissä ilman varsinaisen tekstin lukemista?
- Onko taulukoihin ja kuviin merkitty lähdeviite, jos ne on otettu lähteestä?
- Annetaanko tekstissä riittävästi tietoa taulukon tulkitsemiseksi?
- Onko **taulukot ja kuvat** sijoitettu mahdollisimman lähelle tekstissä olevaa mainintaa?
- Ovatko taulukot ja kuvat helppolukuisia ja selventävätkö ne esitystä?

Kirjoitusasu

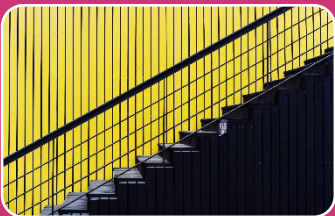
KIELI JA TYYLI

- Ovatko kappaleet johdonmukaisia ja vaihtelevanmittaisia?
- Löytyykö kappaleen perusidea helposti?
- Liittyvätkö jakson kappaleet toisiinsa?

SANANAVALINTA

- Onko mahdolliset lyhenteet ja vieraat sanat selitetty?
- Onko käytetty selkeitä ja yksiselitteisiä sanoja ja termejä?
- Onko karsittava tarpeettomia lisäsanoja, puhekielisiä sanoja tai kapulakielisiä sanoja (kuten *suhteen*, *toimesta*, *kartoittaa*, *riippuen jne.*)?

OIKEINKIRJOITUS

- Onko tekstin oikeinkirjoitus normien mukaista, kuten välimerkkien käyttö, isot ja pienet alkukirjaimet, numeroiden ja merkkien taivutus?
- Onko yhdyssanat kirjoitettu oikein?
- Onko nimet ja vierasperäiset sanat kirjoitettu oikein?
- Onko tavutus tarkistettu?